

Сыр бойы

№135 (21210) 10 қыркүйек, бейсенбі 2026 жыл

Қызылорда облыстық қоғамдық-саяси газет. 1929 жылдың 1 шілдесінен шығады

www.facebook.com/syrboyi.kz

www.instagram.com/syrboyi_kz

t.me/syrboyi_kz

twitter.com/syrboyi

/// ПРЕЗИДЕНТ

БІРҚАТАР ТАПСЫРМА БЕРДІ

Президент Қаржы нарығын реттеу және дамыту агенттігінің төрағасы Мәдина Әбілқасымованы қабылдады.

Мемлекет басшысы қаржы нарығын реттеу мен дамытудың биылғы 8 айдағы нәтижелері және алдағы кезеңге арналған міндеттер туралы есепті тыңдады.

Қасым-Жомарт Тоқаевқа банктер туралы жаңа заңды іске асыру аясында заңға тәуелді актілер базасы толығымен жаңартылып, 80 нормативтік-құқықтық акті қабылданғаны жөнінде баяндалды. Банктердің активтері 75,6 триллион теңгеге дейін (6,9 пайызға) ұлғайған, капиталдың жеткіліктілігі 20,7 пайызды құрайды.

Агенттік қадағалау қызметі шеңберінде 8 айда қаржы секторы субъектілеріне 279 инспекторлық тексеру жүргізген. 190 қадағалау шарасы қолданылып, 465 миллион теңге сомасында айыппұл салынған. Микроқаржыландыру және коллекторлық агенттіктер нарығында жұмыс істейтін 13 субъекті лицензиясынан айырылды, ал алтауының лицензиясы уақытша тоқтатылып, 4 коллекторлық агенттік тізілімнен шығарылды.

Президентке халықтың шамадан тыс кредит алуын азайту және экономиканы қаржыландыруды кеңейту шаралары жөнінде мәлімет берілді. Бизнеске арналған кредиттер 3,5 пайызға ұлғайып, 16 триллион теңгеге жетті. Кәсіпкерлікке жаңадан берілген кредит көлемі жыл басынан бері 19,1 пайызға өсіп, 12,5 триллион теңгені құрады. Реттеу шараларының нәтижесінде 7 ай ішінде тұтынушылық несиеңнің өсімі 4,6 пайызға дейін баяулады. Биыл шілде айынан бастап мерзімі кешіктірілген берешекті ұжымдық реттеудің Finkelism.kz платформасы іске қосылды. Жыл соңына дейін азаматтардың арыз-шағымдарын қарау үшін Бірыңғай қаржы омбудсмені кеңесі жұмыс істей бастайды.

Мәдина Әбілқасымова Мемлекет басшысына Капитал нарығы мен сақтандыру нарығын дамытудың 2030 жылға дейінгі бағдарламасын, сондай-ақ «Капитал нарығы туралы» және «Сақтандыру нарығы туралы» жаңа заң жобаларын әзірлеу жөніндегі тапсырмаларының орындалу барысы жайында есеп берді.

Бұдан бөлек, қаржы секторын цифрландыру және оған жасанды интеллекттің енгізу туралы ақпарат ұсынылды. Агенттік жасанды интеллект технологиясына негізделген FinAI бірінғай қадағалау платформасын құрған. Жыл соңына дейін Қаржы нарығына жасанды интеллекттің енгізу стратегиясы әзірленеді. Құжатта ақпараттық қауіпсіздік пен деректерді қорғаудың бірыңғай тәсілдері қарастырылады.

Кездесу қорытындысы бойынша Қасым-Жомарт Тоқаев қаржылық тұрақтылықты қамтамасыз ету, қаржы саласында жасанды интеллекттің кеңінен пайдалану, экономиканың нақты секторларын кредиттеуді арттыру, сондай-ақ капитал мен сақтандыру нарығын одан әрі дамыту жөнінде бірқатар тапсырма берді.

/// ҮКІМЕТ ОТЫРЫСЫ

ЕҢБЕК НАРЫҒЫНА БЕЙІМДІЛІК ҚАЖЕТ

ҚР Премьер-министрі Олжас Бектеновтің төрағалығымен өткен Үкімет отырысында жұмысшы кәсіптері бойынша кадр даярлаудың жаңа тәсілдері талқыланды. Оған облыс әкімі Мұрат Ерғешбаев селекторлық режим арқылы қатысты.

Үкімет отырысынан кейінгі мәжілісте осы және өзге де мәселелерге орай жауапты тұлғаларды тапсырмалар жүктелді. Жұмысшы кәсіптері бойынша кадр даярлаудың жаңа тәсілдері жайында облыстық білім басқармасының басшысы Аскарбек Есжанов баяндама жасады.

– Жұмысшы және орта буын мамандықтары бойынша кадр даярлаудың мемлекеттік тапсырыс көлемін анықтап, 30 қарашаға дейін ұсыныс енгізіңіздер.

Облыстық білім басқармасы кәсіпкерлер палатасымен бірлесіп, колледждерде мемлекеттік тапсырыспен білім алатын студенттер тәжірибе жинақтау үшін дуальды оқытумен қамтамасыз етуі қажет.

Кадр даярлау жүйесін еңбек нарығының нақты қажеттілігіне бейімдеу маңызды. Жыл сайын жаңа технологиялар енгізіліп, заманауи талаптар күшейіп келеді. Осы ретте өңірміздің ауыл шаруашылығы, кәсіпкерлік, құрылыс, энергетика, коммуналдық салаларына алдағы 3-4 жылда қандай мамандар қажет екенін анықтауымыз керек, – деді облыс әкімі.

Айта кетейік, облыста 28 техникалық және кәсіптік білім беру ұйымында 87 мамандық 153 біліктілік бойынша 20873 студент оқиды. Биыл 1 курсқа 5584 студент қабылданды, 15477 студент мемлекеттік тапсырыспен білім алады, 24 колледжде дуальды білім беріледі, 17 колледж шефтік қамқорлыққа алынған.

«СБ» ақпарат

/// ОТБАСЫ КҮНІ ҚАРСАҢЫНДА

СЫЙЛАСТЫҚ ПЕН МЕЙІРІМ – ӨМІР ӨЗЕГІ

Суретті түсірген Бағдат ЕСЖАНОВ

Бүгінде облыста 141 мыңнан астам отбасы бар, оның 48 мыңнан астамы көпбалалы. Кейінгі төрт жылда үй кезегіндегі азаматтарға 8 мыңға жуық пәтер берілді. 2026-2027 жылдары 6200-ден астам пәтер табысталаып, 25 мыңға жуық тұрғынның баспана мәселесін шешу жоспарлануда.

Ұрпақ тәрбиесіне ерекше мән беру, құндылықтарды дәріптеу бағытында «Анаға тағзым», «Отбасы орталығы» жүйелі жұмыс жүргізіп келеді. Аудандардағы «Руханият» орталықтары жас отбасыларға қолдау көрсетуге және манызды бастамаларды жүзеге асыруға бағытталған рухани-әлеуметтік алаңға айналды.

Отбасы күні қарсаңында «Отбасы орталығында» тағалымды іс-шара ұйымдастырылып, облыс әкімі Мұрат Ерғешбаев «Гауһар той», «Алтын той», «Лағал той», «Інжу той», «Күміс тойға»

жеткен отбасылармен және жас шаңырақ иелерімен кездесті. Онда құндылықтарды дәріптеуге, ұрпақ тәрбиесіне, ерлі-зайыптылар арасындағы сыйластықты нығайтуға қатысты әңгіме өрбіп, өнегелі отбасыларға құрмет көрсетілді.

– Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлының «Еліміздегі әрбір шаңырақ қазақ отбасының үлгісіне айналуы керек» деген сөзі үйдегі тәрбиенің қоғам дамуындағы айрықша рөлін айқын көрсетеді.

Жаңа Конституциямызда мемлекет берік отбасы институтын қалыптастыруға

және ұрпақ тәрбиесіне қолайлы орта құруға басымдық беретіні нақтыланған.

Өңірімізде халықтың әл-ауқаты мен әлеуметтік тұрақтылығын қамтамасыз етуге ерекше мән берілуде. 17 500-ге жуық көпбалалы отбасы мемлекеттің тұрақты қолдауына ие.

Сіздер өнегелі ұрпақ тәрбиелеу арқылы еліміздің дамуы мен өркендеуіне өлшеусіз үлес қосып келесіздер. Барлығыңыз да шынайы құрмет пен мақтауға лайықтысыздар. Шаңырақтың беріктігін сақтап, сыйластық пен мейірімділікті өмір өзегіне айналдырған барша отбасыларға шынайы ризашылығымды білдіремін, – деді аймақ басшысы.

Кездесуге қатысушылар береке-бірліктің, өзара сыйластық, үлкенге құрмет, кішіге ізет көрсетудің маңызына

тоқталып, өздерінің өмірлік тәжірибелерін бөлісті.

Атап айтқанда, ауыл шаруашылығы саласының ардагері, 6 бала, 24 немере және 4 шөбере тәрбиелеп, «Алтын тойға» жеткен Шыңдалы Әбдіраманов татулық пен бала тәрбиесі туралы ойын ортаға салды.

Ал 5 баланың анасы, 8 немеренің әжесі Мархабат Шынарбаева ұрпақ сабақтастығы жөніндегі пікірін айтты. Сондай-ақ жас отбасылар атынан Алтынбек Ләзи сөз алып, өзара түсіністік пен жауапкершіліктің маңызына тоқталды.

Іс-шара барысында ән шырықалып, қатысушыларға облыс әкімінің құттықтау хаттары, сыйлықтар мен гүл шоқтары табысталды.

«СБ» ақпарат

/// ӘЛЕУМЕТ ЖӘНЕ ӘЛЕУЕТ

БЖЗҚ: ТАБЫС ПЕН ТӘУЕКЕЛ

Қазақстандықтар БЖЗҚ-дағы жинағының 100 пайызына дейін инвестициялық портфельді басқарушыларға (ИПБ) бере алады. Бұған дейін ИПБ-ға жинақтың 50 пайызына дейін ғана басқарту мүмкін болса, енді бұл шек алынып тасталды. Заң 7 қыркүйекте күшіне енді.

Иә, зейнетақы жинағын басқару жүйесінде салымшының таңдауы кеңейіп келеді. Ақшаны Ұлттық банктің басқаруында қалдырған дұрыс па әлде жеке инвестициялық портфельді басқарушыға берген тиімді ме? Көпті толғандырған сауалға жауап іздеп көрелік.

Алдымен мына нәрсені түсініп алған жөн секілді. Зейнетақы жинағы – бүгін сапып, ертең пайдасын күтетін қысқа мерзімді инвестиция емес, адамның ондаған жыл бойы жинаған қоры. Сондықтан мұнда жоғары табыспен қатар қауіп-қатерді де таразылау қажет.

2-бет

Ашық дереккөзден дайындаған К.Орабасов

«КІТАП ОҚИТЫН ҰЛТ» – КЕЛЕШЕГІ ЗОР ЖОБА

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев 2026 жылғы 16 мамырда «Кітап оқу мәдениетін дамыту және зерделі ұлт қалыптастыру жөніндегі шаралар туралы» Жарлыққа қол қойған болатын. Бұл бастамаға зиялы қауым, шығармашылық өкілдері мен оқырмандар үн қосып, жалпы қоғам тарапынан қолдау тапты. ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігі «Кітап оқитын ұлт» жобасын қабылдады.

Кеше өңірлік коммуникациялар қызметінің ұйымдастыруымен «Кітап оқитын ұлт – Өркендеген ұлт» тақырыбында брифинг өтті. Онда облыстық мәдениет, архивтер және құжаттама басқармасы басшысының орынбасары Ғалымжан Құлбаев, «Әділет» партиясы Сырдария аудандық филиалының төрағасы, өңірлік жобалық кеңсесінің басшысы Ақтөре Ибрагимұлы, Ә.Тәжібаев атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапханасының басшысы Сапар Көзейбаев жоба туралы жалпы түсініктеме беріп, қатысушыларды жоба аясында қолға алынған және алда атқарылатын іс-шаралармен таныстырды.

– Мемлекет басшысының «Кітап оқу мәдениетін дамыту және зерделі ұлт қалыптастыру жөніндегі шаралар туралы» Жарлығына сәйкес салада арнайы жоспар әзірленіп, ақпараттық-насихаттық жұмыстар бастау алғаны белгілі.

3-бет

Фото ашық дереккөзден

Валюта бағамы: \$ 454,46 kzt

€ 527,72 kzt

₸ 5,25 kzt

Ауа райы: Бейсенбі ☀️ +28°

☾ +17°

Жұма ☀️ +28°

☾ +18°

/// ТАҒАЙЫНДАУ

ФИЛИАЛ ДИРЕКТОРЫ ТАНЫСТЫРЫЛДЫ

Облыс әкімі Мұрат Ерғешбаевтың төрағалығымен кадрлық өзгерістерге орай мәжіліс өтті. Онда «Отбасы банк» акционерлік қоғамы басқармасы басшысының бұйрығымен банктің Қызылорда облысы бойынша филиалының директоры лауазымына тағайындалған Жайшаев Руслан Асылбекұлы таныстырылды.

Бұған дейін филиалды басқарған Әділжан Рахымжанұлы Сәулебаевқа өңірде атқарған қызметі үшін Қызылорда облысының Құрмет грамотасы табысталды.

Руслан Жайшаев 1980 жылы Оңтүстік Қазақстан облысында дүниеге келген. Қырғыз ұлттық мемлекеттік университетінде «Банк ісі», «Мирас» университетінде «Құқықтану» мамандықтары бойынша білім

алған. Ресей Федерациясы Президенті жанындағы Халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясында «Іскерлік әкімшілендіру магистрі» дәрежесін иеленген.

Еңбек жолын 2003 жылы банк саласында қашықтан қызмет көрсету бөлімінің менеджері ретінде бастаған. 2006-2010 жылдары «Банк ЦентрКредит», «Қазкоммерцбанк», «Цеснабанк» акционерлік қоғамы-

ның Алматы қаласындағы филиалдарында, 2010-2016 жылдары «Даму» кәсіпкерлікті дамыту қорының Алматы және Жамбыл облыстық филиалдарында түрлі жауапты қызметтер атқарған. 2016-2017 жылдары «Қазкоммерцбанк» АҚ Жамбыл облыстық филиалының директоры, 2017-2020 жылдары «Отбасы банк» АҚ Шығыс Қазақстан облыстық және Шымкент қалалық филиалдары директорының орынбасары болған.

2020 жылдан осы уақытқа дейін «Отбасы банк» АҚ Түркістан облыстық филиалының директоры қызметін атқарып келді.

/// МЕМЛЕКЕТТІК МАРАПАТ ИЕСІ

ҚАЗАҚСТАННЫҢ ЕҢБЕК СІҢІРГЕН ҰСТАЗЫ

Жаңа оқу жылы қарсаңында елордада өткен Тамыз конференциясында еңбегімен ел құрметіне бөленген ұстаздарға мемлекеттік жоғары марапаттар табысталған еді. Президент қолынан марапат алғандар қатарында Жалағаш ауданы, Өл-Фараби атындағы №201 мектеп-лицейдің физика пәнінің мұғалімі Айгүл Шілдебаева «Қазақстанның еңбек сіңірген ұстазы» атағын иеленді.

Ауданның білім саласында отыз жылға таяу еңбек етіп келе жатқан Айгүл Амангелдіқызы өз мамандығын терең меңгерген тәжірибелі ұстаз. Оның тәрбиелеген шәкірттері пәндік олимпиадаларда, ғылыми жобаларда жүлделі орындар иеленіп жүр. Шығармашылық ізденіспен еңбек ететін ұстаз шәкірттерінің тұлғалық қасиеттерінің қалыптасуына да ықпал етіп келеді. Оқытудың жаңа әдістерін іс-тәжірибесінде қолдану арқылы жоғары нәтижелерге қол жеткізді. Бұл орайда жас ұстаздарға әдістемелік көмек көрсетіп, іс-тәжірибесін бөлісу арқылы олардың кәсіби шеберліктерін арттыруға да өз үлесін қосып келеді.

Орта мектепті үздік бітірген Айгүл Шілдебаева Қорқыт ата атындағы Қызылорда мемлекеттік университетінде оқып, физика пәнінің мұғалімі мамандығы бойынша жоғары білім алды. Ұстаздық жолын 1998 жылы Жалағаш кенті орталығындағы Ш.Ермағанбетова атындағы №246 орта мектепте мұғалім болып бастап, 2004-2008 жылдары осы мектепте директорының тәрбие ісі жөніндегі орынбасары болып қызмет атқарды. Ал 2008-2014 жылдары аталған мектепте физика пәнінің мұғалімі, 2014 жылдан бастап Өл-Фараби атындағы №201 мектеп-лицейде ұстаздық жолын жалғастыруда.

Жаратылыстану бағытына жататын математика-физика пәндері өзіндік заңдылықтарға

құрылған, арнайы формулалар арқылы шешімін табатын күрделі сала. Сондықтан сабақ оғу барысында түрлі тәсілдер қолдануға тура келеді. Осы ретте ол ерекше ізденіспен еңбек етті. Оның дәлелі, білікті ұстаз Айгүл Шілдебаеваның «Олимпиадалық есептерді шығару», «Күрделілігі жоғары есептер шығару тәсілдері», «Электр құбылыстары. 8 сынып» тақырыбындағы оқу бағдарламасы облыс ұстаздарына таратылды.

Одан бөлек, облыстық оқу орталығы әдістемелік кабинетінің жетекшілігімен «Сыр елінің мәдени мұралары – есептер әлемінде» тақырыбындағы мұғалімдер мен оқушыларға арналған әдістемелік құралы жарыққа шықты. Сондай-ақ ол «Үздік педагог» байқауының аудандық, облыстық кезеңінің жүлдегері, республикалық кезең қатысушысы, әр жылдары «Үздік физика пәні мұғалімі», «Көптілді ментерген ұстаздар» байқауларында жеңімпаз атанған. Жыл сайын оқушылары физикадан аудандық, облыстық, республикалық деңгейдегі білім сайыстарында, Президенттік олимпиадаларда бірнеше рет жүлделі І, ІІ орындар иеленіп жүр.

– Президент тарапынан мемлекеттік наградаға ие болу – мен үшін үлкен мәртебе әрі зор жауапкершілік. Бұл марапатты тек менің еңбегіме берілген баға емес, бірге еңбек етіп жүрген әріптестеріме, мектеп ұжымына және барша облыс ұстаздарына көрсетілген құрмет деп қабылдаймын.

Ұстаз үшін ең үлкен марапат – шәкірттерінің жетістігі. Ал мемлекет тарапынан қызметінің осылай жоғары бағалануы ұстаздық жолдағы еңбегінің елгененінің белгісі. Еліміздегі мәртебелі ұстаздар еңбегін бағалап, құрмет көрсеткені үшін Мемлекет басшысына шынайы алғысымыз шексіз.

Жаңа оқу жылы келді. Президент тапсырмасына сай жыл сайын ұстаздарға деген қолдау артып келеді. Оқу процесінде оң өзгерістер енгізіліп отыр. Осы орайда жас ұрпаққа білім мен тәрбие беру ісінде ұстаздар алдында тұрған міндет ауқымды, жауапкершілік зор. Әріптестерімізін әрдайым абырой биігінен көрінуіне тілектеспін, – дейді Айгүл Амангелдіқызы.

Ғазиза ӘБІЛДА,
«Сыр бойы»

БЖЗҚ: ТАБЫС ПЕН ТӘУЕКЕЛ

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ПОРТФЕЛЬДІ БАСҚАРАТЫН КОМПАНИЯЛАР

«БЖЗҚ» сайтындағы 1 тамыздағы көрсеткіштерді салыстырсақ, басқарушылардың нәтижесінде айтарлықтай айырмашылық барын көреміз. «Қаржылық сауат» телеграмм каналы бірнеше компанияның табыс көрсеткіштерін саралап шығыпты. Мысалы, Centras Securities жыл басынан бері 9,7 пайыз кіріс көрсеткен. Ал соңғы 12 айдағы нәтижесі 15,63 пайызға жеткен. Бір қарағанда, бұл – өте тартымды көрсеткіш. Сарапшылардың айтуынша, инвестициялық нарықта бір ғана санға қарап шешім қабылдау қауіпті. Себебі аталған компанияның шілде айындағы нәтижесі 0,20 пайыз болған, яғни жоғары табыспен бірге нарықтық құбылмалылықты да ескеру керек.

Halyk Finance пен BCC Invest жыл басынан бері 6,3 пайыздан нәтиже көрсеткен. Соңғы 12 айдағы көрсеткіштері де бір-біріне өте жақын. Ең маңыздысы, шілде айында екі компания да оң нәтиже көрсеткен: Halyk Finance – +0,58 пайыз, BCC Invest – +0,24 пайыз.

Alatau City Invest соңғы 12 айда 10,99 пайыз кіріс көрсеткенімен, жыл басынан бергі өсімі 5,5 пайыз шамасында болды. Шілде айындағы көрсеткіші – 0,64 пайыз.

Ал Ұлттық банктің басқаруындағы зейнетақы активтерінің жыл басынан бергі кірісі 4,4 пайыз болды. Бұл сол кезеңдегі 5,6 пайыздық ресми инфляциядан төмен. Осы сандардың өзі нарықтағы жағдайдың бірдей емесін көрсетеді.

«ПАЙЫЗЫ КӨП» ДЕГЕНГЕ АЛДАНЫП ҚАЛМАҢЫЗ

Салымшының ең бірінші қарайтыны – кіріс көрсеткіші. Бұл түсінікті. Өйткені әркім зейнетақы жинағының мүмкіндігінше көбірек өскенін қалайды. Алайда инвестиция саласында қарапайым қағида бар екенін ескерген жөн дейді мамандар. Табыс өскен сайын тәуекел де өсуі мүмкін.

Мысалы, акциялардың үлесі көп портфель нарық жоғарылаған кезде жақсы табыс әкеледі. Бірақ керісінше, нарық құлдыраса, портфельдің құны уақытша төмендеуі ықтимал. Сондықтан бүгін 15 пайыз көрсеткен компания ертең де дәл сондай нәтиже көрсетеді деп ешкім сенділік бере алмайды. Осы себепті мамандар салымшыларға компанияны таңдағанда бір жылдық көрсеткішке ғана емес, инвестициялық стратегиясына, тәуекел деңгейіне, портфель құрылымына және бұрынғы нәтижелеріне назар аударуды ұсынады.

«БЖЗҚ» АҚ инвестициялық портфельді тапдау басқармасының басшысы Ләззат Әміргалиеваның айтуынша, зейнетақы жинағын сенімгерлік басқаруға беру туралы шешім қабылдамас бұрын нарықтағы ИІПБ-лардың тізімімен мұқият танысып, олардың бірін-ғай жинақтаушы зейнетақы қоры сайтындағы инвестиция декларациясын зерделеу қажет.

– ИІПБ-ны таңдау – салымшының дербес шешімі. Бірінғай жинақтаушы зейнетақы қорының invest.enpf.kz порталында ИІПБ қызметінің тиімділігін сипаттайтын маңызды көрсеткіштерді салыстыруға болады, – дейді.

Ал экономист Мақсат Халықтың пікірінше, зейнетақы қорындағы қаражат көбінесе мемлекеттік құнды қағаздарда тұрады.

– Оның инвестициялық кірісі өте төмен. Көп жағдайда тіпті инфляциядан да төмен болып қалады. Сондықтан да бұл қаражатты әріне, сенімгерлік басқаруға берген дұрыс. Өйткені қай компания тиімді басқарып, кірісті инфляциядан жоғары дәрежеде қамтамасыз етіп отырса, онда сізде ертең зейнетке қомақты қаражатпен шығу мүмкіндігі бар. Дегенмен жақсы табыс пен тәуекел қатар жүретінін ұмытпаған жөн, – дейді.

ҰЛТТЫҚ БАНКТІҢ КӨРСЕТКІШІ ТӨМЕН БЕ?

Ұлттық банктің жыл басынан бергі 4,4 пайыздық көрсеткіші жеке басқарушылардың кейбірімен салыстырғанда төмен. Бірақ мұнда тағы бір маңызды фактор бар. Ұлттық банк басқаратын портфельдің құрылымы мен тәуекел деңгейі жеке инвестициялық басқарушылардың портфельдерімен бірдей емес. Сондықтан «Ұлттық банк аз тапты, жеке компания көп тапты» деген қарапайым салыстырудың өзі жеткіліксіз. Салымшы үшін басты мәселе – қанша табыс тапқаны ғана емес, сол табыс қандай тәуекел арқылы алынғаны.

«Ақшаны кімге сеніп тапсыруға болады?» деген сауал кім-кімді де ойландыратыны анық. Нарықтағы актив көлеміне де назар аударсақ, жеке басқарушылар арасында жағдай әртүрлі.

БЖЗҚ сайтынан Ұлттық банк пен басқарушы компаниялардың табыс көрсеткішін қарауға болады. 2026 жылғы 1 тамыздағы дерек бойынша Ұлттық банктің басқаруындағы актив көлемі 26,9 триллион тенге. Ал жеке компаниялардың арасында Halyk Finance 71,9 млрд тенге, Alatau City Invest 21,7 млрд тенге, Centras Securities 18,9 млрд тенге, BCC Invest 17,7 млрд тенге, Tansar Capital 568,1 млн тенге. Бұл көрсеткіштерден халықтың қай басқарушыға көбірек сеніп қаражатын тапсырғанын көруге болады. Дегенмен актив көлемінің үлкен болуы автоматты түрде «ең тиімді компания» дегенді білдірмейді. Ол тек нарықтағы орны мен салымшылар сенімі туралы қосымша ақпарат береді.

Жаңадан тіркелген компанияларға баға беруге асықпаған жөн. Мысалы, Tansar Capital биыл сәуір айында ғана жұмысын бастаған. Сондықтан нарыққа жаңадан кірген компанияны бірнеше айлық көрсеткішпен бұрыннан жұмыс істеп келе жатқан басқарушылармен салыстыруға болмайды. Инвестицияда уақыт маңызды. Компанияның стратегиясын толық бағалау үшін ұзақ мерзімді нәтиже қажет.

ТАҢДАУ ЖАСАҒАНДА ЕСКЕРЕТІН ЖАЙТТАР

ИІПБ-ны таңдау – салымшының дербес шешімі. Сондықтан басқарушы компанияға жинақты бермес бұрын БЖЗҚ ұсынатын ақпаратпен танысып, инвестициялық декларациясын зерделеуге жөн. Бұл жерде бірнеше сұраққа жауап іздеу керек. Бірінші, компанияның ұзақ мерзімді кірісі қандай? Қаражат қандай активтерге инвестицияланады? Портфельдің тәуекел деңгейі қандай? Нарық құлдыраған жағдайда жинақ қаншалықты өзгеруі мүмкін? Компанияның инвестициялық стратегиясы өзіңіздің мақсатыңызға сәйкес келе ме? Осы сұрақтарға жауап бермей тұрып, тек «15 пайыз» немесе «10 пайыз» деген санға қызығу дұрыс емес.

Бір адамның таңдауы екіншісіне сәйкес келмеуі мүмкін. Мысалы, зейнетке шығуына аз уақыт қалған адам үшін жинақтың тұрақтылығы бірінші орында тұруы мүмкін. Ал енді бірі үшін зейнетке шығуға ұзақ уақыт бар. Олар тәуекелге барып, жоғары табысты таңдауы мүмкін, яғни бір салымшы үшін тұрақтылық, екіншісі үшін кіріс маңызды.

Сондықтан зейнетақы жинағын басқарушыны таңдағанда «кім көп тапты?» деген сұрақпен ғана шектелмеу керек. «Бұл табыс қандай тәуекелмен келді және ол менің ұзақ мерзімді мақсатыма сай ма?» деген сұрақ одан да маңызды. Өйткені сөз жай ғана инвестициялық табыс туралы емес, адамның болашақ зейнетақысы, яғни жылдар бойы жиналған қаражатты жайлы. Сондықтан асығыс шешім қабылдамай, БЖЗҚ платформасындағы деректерді, басқарушы компаниялардың инвестициялық декларацияларын және бірнеше кезеңдегі нәтижелерін салыстырып барып таңдау – қаржылық сауаттылықтың маңызды қадамы.

ЗЕЙНЕТАҚЫ ЖИНАҒЫН ЖЕКЕ КОМПАНИЯҒА ҚАЛАЙ АУДАРАМЫЗ?

«Қаржылық сауат» телеграмм каналының мәліметінше, қордың мобильді қолданбасы (БЖЗҚ/ЕНІПФ) өте ыңғайлы. Телефонға орнатылмаса, Play Market немесе App Store-дан жүктеп алу керек. Содан кейін авторизация жасайсыз. «Кабинет» бөліміне өту – сол бетте ИІПБ-ға сенімгерлік басқаруға беруге болатын жинақ мөлшеріне көз жеткізіп алу керек. Ол әркімнің жинағына қарай әртүрлі болады, яғни Ұлттық банктің басқаруындағы ақшаны толық көрсетіп тұрады. Жинақтың 100%-ын жеке компанияға беруге рұқсат етілгендіктен, нақты соманы көре аламыз.

«Қызметтер» бөліміне өту – осы жерден «Жинақтарды ИІПБ-ға аудару немесе КРҰБ-ға қайтару» қызметін таңдау керек. «Қайдан» деген тұста КР Ұлттық Банкі – МЗЖ шотын таңдаймыз. «Қайда» деген тұсқа өзіңіз таңдаған компанияны көрсетесіз. Егер бір ғана компанияға барлық жинақты аудару туралы шешім қабылданса, «Бүкіл соманы аудару» тетігін іске қосу керек болады. Басқа жағдайда нақты соманы көрсету керек. Шартпен танысуға мүмкіндік беріледі. Соңында «Хабарландым және келістім» деп ЭЦҚ арқылы кол қоясыз.

Онлайн-өтініш БЖЗҚ қарауына түседі. Бағыттаған жинақ тиісті компанияның шотына түсуі үшін біршама уақыт керек. Кейін сол мобильді қолданбаға кіріп, «Кабинет» бөлімінен бақылап отыруға болады. Тағы бір ескеретін жайт, жинақ компанияға ресми өтсе, сол жерде кемінде 1 жыл тұру керек. Ол уақыт өтпейінше басқа компанияға немесе Ұлттық банкке кері қайтара алмайсыз.

Айсәуле ҚАРАПАЕВА,
«Сыр бойы»

ҚЫЗЫЛОРДА ОБЛЫСЫ ӘКІМІ АППАРАТЫНДА ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫ ЖӘНЕ ЗАНДЫ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ ӨКІЛДЕРІН ЖЕКЕ МӘСЕЛЕЛЕРІ БОЙЫНША ҚАБЫЛДАУДЫҢ 2026 ЖЫЛДЫҢ IV ТОҚСАНЫНА АРНАЛҒАН КЕСТЕСІ

Аты-жөні, тегі	Лауазымы	Қабылдау күндері	Қабылдау уақыты
Ерғешбаев Мұрат Нәлқожаұлы	Облыс әкімі	Әр айдың 4-ші жұмасы	Белгіленген уақытта
Жаналинов Данияр Еренғалиұлы (жетекшілік ететін салалары: облыстық экономика және қаржы, мемлекеттік сатып алу, бақылау, денсаулық сақтау, жұмыспен қамтуды үйлестіру және әлеуметтік бағдарламалары)	Облыс әкімінің бірінші орынбасары	Әр айдың 2-ші жұмасы	Белгіленген уақытта
Жаханов Бахыт Дүйсенұлы (жетекшілік ететін салалары: облыстық ауыл шаруашылығы және жер қатынастары, табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу, ветеринария, энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, құрылыс, сәулет және қала құрылысы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары басқармалары)	Облыс әкімінің орынбасары	Әр айдың 3-ші бейсенбісі	Белгіленген уақытта
Аманқұл Нұрмидин (жетекшілік ететін салалары: облыстық кәсіпкерлік және өнеркәсіп басқармасы және «Байқоңыр» әлеуметтік кәсіпкерлік корпорациясы)	Облыс әкімінің орынбасары	Әр айдың 2-ші сәрсенбісі	Белгіленген уақытта
Нұртай Қайрат Ырзақұлұлы (Байқоңыр қаласының әкімшілігі, Төретам кенті және Ақай ауылдық округі әкімінің аппараттары арасында өзара қарым-қатынасты ұйымдастыру, Төретам және Ақай елді мекендерін дамыту мәселелері)	Облыс әкімінің орынбасары, Қазақстан Республикасы Президентінің «Байқоңыр» кешеніндегі арнаулы өкілі	Әр айдың 1-ші бейсенбісі	Белгіленген уақытта
Шермағанбет Мейрамбек Зинабидінулы (жетекшілік ететін салалары: облыстық қоғамдық даму, мәдениет, архивтер және құжаттама, дін істері, білім, дене шынықтыру, спорт және туризм басқармалары)	Облыс әкімінің орынбасары	Әр айдың 3-ші сәрсенбісі	Белгіленген уақытта
Мұхамедияров Әділхан Мерекесұлы (жетекшілік ететін салалары: облыс әкімінің аппараты және жұмылдыру дайындығы басқармасы). Сонымен қатар, облыстың құқық қорғау және арнайы мемлекеттік органдарымен өзара іс-қимылды қамтамасыз ету, қоғамдық қауіпсіздікті және тәртіпті сақтау жұмыстарын үйлестіреді	Облыс әкімі аппаратының басшысы	Әр айдың 3-ші жұмасы	Белгіленген уақытта

Азаматтарды қабылдауға алдын ала жазылу Қызылорда облысы әкімдігінің ғимаратында мына мекенжай бойынша жүргізіледі: Қызылорда қаласы Сұлтан Бейбарыс көшесі №1, 1-қабат, №139 бөлме. Анықтама телефоны: 40-11-91 (7046).

Қызылорда облысы әкімінің аппараты

«КІТАП ОҚИТЫН ҰЛТ» – КЕЛЕШЕГІ ЗОР ЖОБА

Осы жылдың 2 қыркүйегінен бастап ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінің қолдауымен «Кітап оқитын ұлт» республикалық марафоны ресми түрде басталды. Жоба бойынша тек кітап оқумен шектелу емес, ұлттық бірегейлік пен тілді дамыту, адамның ойлау қабілетін қалыптастыру, кітапханаларды заманауи қалыпқа айналдыру, сондай-ақ келешек ұрпақты тәрбиелеу бағытында айқын жұмыстар алға қойылған.

Марафонға 6-сынып оқушысынан бастап жас шектеуіне қарамай қатыса алады. Әр қатысушы өзі таңдау жасайды. Жалпы 333 кітап қорынан 15 кітапты іріктеп алып, оқуға мүмкіндігі бар. Жөнімпаздарға жүлделі орындар мен қаржылай сыйлықтар тағайындалған. Жобаға тіркелу 15 қыркүйекке дейін деп белгіленген, — деді Ғалымжан Қыдырияұлы.

Ақтөре Ибрагимұлы бұл жоба отбасы, балалар мен жастарды, 1-бет.

кітапханаларды, білім беру және мәдениет ұйымдарын, сондай-ақ бүкіл қоғамды кітап оқу арқылы даму идеясының төңірегіне біріктіретін қозғалыс екенін айта келіп, нәтижесінде, Қазақстан халқының 50 пайызын кітап оқу мәдениетіне тарту екеніне тоқталды. — «Кітап оқитын ұлт» жобасы — ел тұрғындары арасында тұрақты кітап оқу мәдениетін қалыптастыруға, сыни және аналитикалық ойлауды дамытуға, сондай-ақ кітапты барлық жас және әлеуметтік топтар үшін білімнің маңызды көзі ретінде дәріптеуге бағытталған ауқымды зияткерлік-ағартушылық бастама. Негізінде, қарапайым идеядан басталып, кеңінен қолдау тапқан республикалық марафон. Бұл бастаманың шарты — тек кітап оқу ғана емес, тұлға мен қоғамды қалыптастырудың маңызды жолы, — деді ол.

«Кітап оқитын ұлт» жобасы туралы тарқата айтсақ, мектеп, колледж, университет, педагогтер, отбасылар, зияткерлер және

мемлекеттік қызметшілер сияқты жеті бағыт арасында өтетін кітап оқу марафонына қатысушылар өзінің қалаған бағытын таңдайды. Марафонының ұзақтығы — 6 ай, яғни 2026 жылғы қыркүйек пен 2027 жылғы наурыз айларын қамтиды. Оқырмандарға 15 кітап беріледі, оқу мерзімі аяқталған соң финалдық бәсеке және республикалық деңгейде марапаттау өтеді. Жөнімпаздар республикалық рәсімде бағалы сыйлықтар мен мемлекеттік деңгейде марапаттарға ие болады.

Алгоритм өте қарапайым: 15 кітап оқып, тест тапсыру, зияткерлік сайыстарға қатысу және финалға жолдама. Ол үшін <https://reading-nation.kz/> сайтына кіріп, тіркелу керек. Сосын «Қалай жөнімпаз атануға болады?» деген тақырыпқа шығады. Сол жерде бәрі жан-жақты жазылған. Әр бағыт бойынша оқылатын кітаптар да нақты көрсетілген.

Таңдаулы туындылар қатарында қазақ әдебиетінің көрнекті

өкілдері Бердібек Соқпақбаевтың «Балалық шаққа саяхат», Бауыржан Момышұлының «Ұшқан ұя», Шерхан Мұртазаның «Ай мен Айша», Лияс Есенберлин — «Алтын Орда», Қабдеш Жұмаділов — «Соңғы көш», Төлен Әбдік — «Әке», Қасым-Жомарт Тоқаев — «Әке туралы толғау», тағы басқа кітаптар бар. Сондай-ақ әлем әдебиеті классиктерінің шығармалары қамтылған.

Ә.Тәжібаев атындағы облыстық әмбебап ғылыми кітапханасының басшысы Сапар Көзейбаев «Кітап оқитын ұлт» жобасы халық арасында қызығушылық тудырғанын, оның дәлелі, күніне жүздеген оқырман тіркеліп отырғанын атап өтті.

— Облыс көлемінде жүзеге асырылған «Кітап керуені» жобасы өз нәтижесін берді. Күнделікті көзге көріне бермейтін кітапхана қызметі, оның ішінде, түрлі бағыттағы танымдық іс-шаралар кеңінен ақпараттандырылды. Сондай-ақ жазғы каникул кезінде мектеп оқушылары арасында кітап оқуға, көркемөз, өлеңдер жазуға байланысты облыстық сайыс ұйымдастырылып, жөнімпаздар марапатталды. Бұл жұмыстар жоспарға сай жыл бойы жалғасалды, — деді облыстық кітапхана басшысы. Сонымен қатар, Сапар Әлиасқарұлы «Үздік оқырман-2026» облыстық байқауы жарияланғанын атап өтті. Байқау ауылдық, аудандық, облыстық деңгейде өтеді. Бұған 18 жастан асқан барлық оқырмандар қатыса алады. Байқауға тіркелу 20 қыркүйекке дейін жалғасады. Осы кезеңде байқауға 2245 оқырман тіркелген.

Ғазиза ӘБІЛДА,
«Сыр бойы»

ҚАУІПСІЗ ӨНІМДІ ҚАЛАЙ ТАҢДАЙМЫЗ?

Балалардың денсаулығы мен қауіпсіздігін қамтамасыз ету — қоғам алдындағы маңызды міндеттердің бірі. Әсіресе, күнделікті өмірде жиі қолданылатын киім-кешек, аяқ киім, ойыншық, мектепке керек-жарақ, балалар мен жасөспірімдерге арналған басқа да өнімдердің сапасы және қауіпсіздігі ерекше бақылауды қажет етеді. Себебі олардың сапасыз болуы баланың денсаулығына кері әсер етіп қана қоймай, өміріне қауіп төндіруі мүмкін.

Бұл бойынша қауіпсіздік талаптары Еуразиялық экономикалық одақтың балалар мен жасөспірімдерге арналған өнімдердің қауіпсіздігі туралы техникалық регламентінде (КО ТР 007/2011) белгіленген. Ол балаларға арналған өнімдердің қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, сапасына қойылатын бірінші талаптарды белгілеуге және тұтынушыларды сапасыз әрі қауіпті тауарлардан қорғауға бағытталған. Осы талаптардың орындалуын бақылау мақсатында өңірде 2026 жылдың бірінші жартысында балалар мен жасөспірімдерге арналған өнімдерге мониторинг жүргізіліп, 38 санасқа сатып алынды. Олардың қауіпсіздік көрсеткішіне зертханалық зерттеу жүргізілді. Бақылау мақсатында алынған тауарлардың барлығы Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттерде және басқа да шет мемлекеттерде өндірілген.

Зертханалық зерттеу жұмысы Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау комитетінің «Ұлттық сараптама орталығы» ШЖК РМК Қызылорда облысы бойынша филиалында жүргізілді. Сараптама нәтижесінде балалар мен жасөспірімдерге арналған өнімдердің 1 сынағасының танбаланыуы қолданыстағы техникалық регламент талаптарына сәйкес келмейтіні анықталды.

Өнімнің танбаланыуы — тұтынушы үшін маңызды ақпарат көзі. Онда тауардың атауы, өндірушісі, құрамы, пайдалану ерекшелігі, жас ерекшелігіне арналған мәлімет, басқа да қажет ақпарат көрсетілуі тиіс. Сондықтан танбалауға қойылатын талаптардың сақталуы өнім қауіпсіздігінің маңызды құрамдас бөлігі болып саналады. Балалар арасында кеңінен қолданылатын ойыншықтардың қауіпсіздігіне де ерекше көңіл бөлінеді. Өйткені ойыншықтар — баланың қоршаған ортамен тікелей байланыста болатын күнделікті тұтынатын зат. Ойын барысында бала ойыншықты қолымен ұстап қана қоймай, кей жағдайда аузына салуы мүмкін. Осы себепті оның физикалық және басқа да қауіпсіздік көрсеткіштеріне қойылатын талаптар қатан сақталуы қажет.

Жүргізілген бақылау барысында бірқатар балалар ойыншығының физикалық факторлары мен қауіпсіздік көрсеткіштері белгіленген талаптарға сәйкес келмейтіні анықталды. Атап айтқанда, жекелеген ойыншықтардың беткі қабаты тегіс емес, кедір-бұдыр, үшкір. Бұл баланың терісін жарақаттауы немесе денсаулығына басқа да

қауіп төндіруі мүмкін. Сондықтан ата-аналар мен тұтынушылар ойыншық сатып алған кезде оның сыртқы түріне ғана емес, қауіпсіздік талаптарына сәйкестігіне де назар аударуы қажет.

Облыстық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаменті балаларға арналған өнімдерді сатып алу кезінде ата-аналар мен басқа да тұтынушыларға мынадай кеңес береді: — өнімнің танбаланыуы мұқият тексеру қажет. Тауар туралы негізгі ақпарат анық әрі түсінікті түрде көрсетілуі тиіс;

— өнімнің сыртқы жағдайына назар аударған жөн. Ойыншықтарда өткір қыр, үшкір бөлік, жарық, сынған немесе оңай ажырайтын ұсақ бөлшектер болмауы керек;

— баланың жасына сәйкес келмейтін ойыншықтарды сатып алудан бас тарту қажет. Өйткені өндіруші көрсеткен жас санаты — баланың қауіпсіздігін қамтамасыз етудің маңызды шарттарының бірі;

— өнімді белгіленбеген орындардан емес, заң талаптарына сәйкес жұмыс істейтін сауда орындарынан сатып алған дұрыс. Сатып алу кезінде тауардың қауіпсіздігін растайтын құжаттардың болуына назар аудару тұтынушының құқығын қорғауға мүмкіндік береді.

Өнім қауіпсіздігі — мемлекеттік бақылау органдарының ғана емес, өнім өндіруші, импорттаушы, сатушы мен тұтынушының ортақ жауапкершілігі. Кәсіпкерлер өнімді қабылдау, сақтау және өткізу кезінде олардың қолданыстағы техникалық регламент талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етуі тиіс. Сапасыз немесе қауіпсіздік талаптарына сәйкес келмейтін өнімдерді айналымға шығармау — кәсіпкердің тікелей міндеті. Осы бағытта халық арасында жеңіл өнеркәсіп өнімінің, балалар мен жасөспірімдерге арналған тауар қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған техникалық регламент талаптары бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмысы тұрақты түрде жүргізіліп келеді.

Қауіпсіз тауарды таңдау — әрбір тұтынушының жауапкершілігі, ал баланың денсаулығын қорғау — баршамыздың ортақ міндетіміз.

Гүлмира СЫЗДЫҚОВА,
облыстық санитариялық-эпидемиологиялық бақылау департаментінің басшысы

Сенің көзқарасың. Сенің идеяң. Сенің шығармашылығың

«АҒАРТУШЫ МҰРАСЫ — ЖАСТАР КӨЗІМЕН» Ыбырай Алтынсариннің идеялары бүгін қалай үндеседі? Білім беру, тәрбие, ағарту, жас ұрпақтың жауапкершілігі — осы тақырыптарға өз көзқарасымен қарап, шығармашылығың арқылы жеткіз!

Қалқабай Әбенов атындағы қоғамдық қор, Қызылорда облысының қоғамдық даму басқармасы, «Сыр бойы» газеті және Қорқыт ата атындағы Қызылорда университеті Қызылорда облысының жоғары оқу орындары студенттерін Ыбырай Алтынсариннің 185 жылдығына арналған облыстық шығармашылық байқауға қатысуға шақырады.

НОМИНАЦИЯЛАРҒА ҚАТЫС:

Бейнематериал
Сараптамалық мақала
Жұмыс тақырыбы — Ыбырай Алтынсариннің мұрасы, қазіргі қоғамдағы білім беру, тәрбие және ағарту мәселелері.
Өз көзқарасыңды «Адал азамат», «Таза Қазақстан», «Заң мен тәртіп» тақырыптамалары аясында аша аласың.
ӨЗ ҚОЛЫҢҢАН НЕ КЕЛЕТІНІҢ КӨРСЕТ!
Байқау — шығармашылық қабілетіңді, сыни ойлау дағдыңды, авторлық ұстанымды танытуға, медиа саласында тәжірибе жинақтауға және өзіңді танытуға мүмкіндік.
Әр номинация бойынша — үш жүлделі орын!
Жөнімпаздарға дипломдар мен ақшалай сыйлықтар табыс-талады.

Жұмыстарды қабылдау — 2026 жылғы 1 қазанға дейін. Қорытынды шығару — 2026 жылғы 20 қазанға дейін. Марапаттау рәсімі — 2026 жылғы 25 қазанда. Ұлы ағартушылардың мұрасын жай ғана зерттеп қойма — БҮГІН ОНЫ ҚАЛАЙ КӨРЕТІНІҢДІ КӨРСЕТ!
«Ағартушы мұрасы — жастар көзімен»
Сенің идеяң осы мұраның бір бөлігіне айналуы мүмкін.

Ұйымдастыру алқасы

Жарнама. Жарнама. Жарнама

«Сыр бойы», «Қызылординские вести», «Ақмешіт апталығы», «Ақмешіт жастары» және аудандық басылымдарға жарнама орналастырғыңыз келсе: 70-00-52 телефоны арқылы байланысуға болады.

E-mail: smjarnama@mail.ru

ҚҰРЫЛЫС АЛАҢЫНАН БАСТАЛҒАН ЖОЛ

Мал дәрігерлері Молдаш пен Әлимадың отбасында 1946 жылы дүниеге келген Рамазан онжылдықты аяқтаған соң, Қызылорда агроөнеркәсіп инженерлері институтына оқуға түсіп, құрылыс инженері мамандығын алып шығады.

«Қызылордасельстрой» тресіне қарасты Тасбөгеттегі №1609 ЖМК-ның 1-Майдағы учаскесінде тас қалаушы болып еңбек жолын бастайды. «Қолында табақтай дипломы бола тұра, тас қалаушы болып жұмыс істегені несі» деп қатарластары мен ауыл адамдары таңғалған. Бірақ оның өзіндік себебі бар еді.

Мекеме басшысы жас маманға қарап: «Құрылыс мастері етіп қабылдаймын, өзін жақсы оқыған екенсің» деді. Сонда жас маман: «Мен алдымен тас қалаушы болып құрылыстың қыр-сырын біліп, қолыммен ұстап үйренсем» деді тайсалмай. Бұл ойын мекеме басшысы бірден қабылдады. Арқасынан қағып: «Бұныдың құптаймын. Оқудың орны бөлек. Ал жұмыстың қыр-сырын үйрене білу, құрылыс алаңында тәжірибе-ден өту үлкен мектеп дер едім. Кесекті тас қалаушы өре салмайды, оны есеппен, әдемілеп, бұрышын дәл шығарып қоя білуі керек. Бір қойған кірпішті екі рет қозғамайды. Сонда салынған ғимараттар сапалы, көрікті болып шығады. Жарайсың жігітім, енді еске іскіріс!» деп жұмысына сәттілік тіледі. Осылай тас қалаушыдан басталған еңбек жолы екі жылдан соң құрылыс шебері, бұдан кейін прораб, учаске бастығы секілді сатыларға көтерілді.

Учаске бастығы болған тұста 1974 жылы туған жері Сұлтобөте шаруашылығының кеңсесін салуға тапсырыс түсті. Қарап тұруға уақыт тапшы. Бірден қотлованын жасап, фундаментаңн көтеріп қойып, жылдамдта өруге кіріседі. Міне, қызық, сөйтсе оның кірпіші Қырғызстанның Фрунзе қаласынан келу керек екен. Енді ол кірпішті бір жыл күту керек. Ал жоғарыдағылар учаске бастығына «бір жылдың ішінде бітіресің» деген тапсырма береді. Енді не істеу керек?

Тәжірибесіне сүйеніп өнім шығарып жатқан Қызылордадағы сәликат зауытына барып кірпіштің сапасын тексеріп өруге болатынын анықтайды. Зауытпен келісімге отырып, жұмысты бастап кетеді. Бірінші қабатын бітіріп, енді екіншісін өре бергенде, бір жыл күту керек деген Фрунзедегі кірпіш ағылын келе бастайды. Қызықтың көкесі осында басталды. Рамазан Молдашұлы жергілікті өнімнің сапасы стандартқа сай келетінін айтып, Фрунзедегі келген кірпішті алмайтынын айтады. «Оны алмасаң болмайды» деген мемлекеттік сәулет-құрылыс бақылау мекемесі жүріп жатқан құрылысты тоқтатып тастайды. Содан бір жылда бітіетін құрылыс қаңтарылып тұрып қалады. Сол бір жылдың ішінде жергілікті өнімнің сапасын стандартқа сай келетінін Рекен дәлелдеп шығады. Тексеруші Инна Посоловская осы бір жылдың ішінде әзер дегенде келісімін береді. Сөйтіп жергілікті өнімнің стандартқа сәйкес келетінін дәлелдеп шығып, Фрунзенің кірпішін ақыры кері қайтарттады.

Шыңдалу мектебі

Міне, осыдан соң жергілікті өнімді пайдаланушылар қатары арта түседі. Арада біршама уақыт өткенде аудан башылығы оның іскерлігін бағалап, жас жігітті аудандың кадрлық резервіне алады. Сөйтіп партияның тапсырмасымен 1978 жылы Сырдария ауданына қарасты СССР-дің 50 жылдығы атындағы совхозға (қазіргі «Бесарык») бас прораб етіп тағайындалды.

Іргелі шаруашылыққа келген бойда күрделі құрылысты және шаруашылық негізінде құрылыс жүргізуді қолға алды. Алдымен совхозқа жана кенсе мен 120 орындық балабақша салу тапсырысын орындайды. Бұдан бөлек ауыл орталығынан таза ауызсу жинайтын кешен мен 1,5 шақырымдық су жүйесінің күрделі құрылысын қатар жүргізу жүктеледі. Орда бұзар отыз жастан енді асқан азаматқа бұл жұмыс оңай болмаса да, өзінің іскерлігін көрсететін тұс келгенін ұқты. Тәжірибесіне сүйеніп, білек сыбана кірісіп кетті. Істі ұтымды ұйымдастырып құрылысты мерзімінде бітіріп, тағы да абырой биігінен көрінді. Сол кездегі шаруашылық директоры өте сауатты ғалым азамат С.Қадырқұлов Рамазанның нағыз іскер екенін аудандағыларға айтып, бас мамандарына үлгі етті.

Әсіресе 1990-1996 жылдардағы қиыншылық кезеңде оның ұсынысымен «Рауан» кәсіпорны құрылды. Ондағы мақсат — Ресейдің кез келген қаласымен тікелей байланысқа шығып, құрылыс материалдарымен

аудан шаруашылықтарын қамтамасыз ету. Бастаған істі аяғына дейін жеткізуге аса жауапкершілікпен қарайтын ол Ресейдің Горький, Красноярск, Лесосибирск, Тулан, Хабаровск, Орск, Свердловск, Сарга, Тавадаларына барып, өзен мен теміржол арқылы құрылыс материалдарын тасымалдауға бар күшін жұмсады. Оның ізіне айлап түсіп, іссапарға жиі шықты. Ауылдан гөрі сыртта 2-3 айлап жүруі көбейді. Осылай қиын шақты басынан өткізді.

Әсіресе, Лесосибирск қаласынан ағаш тасығанда вокалға түнген сөзтері де көп болды. Қақаған үскірікте басындағы құлақшынан, қалтасындағы ақшадан бірнеше рет айырылып қалғаны әлі күнге дейін есінде. Амаз жоқ, ешкімге сыр бермеуге тырысты. Жат жер, сотталғандар көп. Қалтаңды қалай қакшып түскенін білмей де қаласын.

Депутат болмағанда...

Бірде ауылдық кеңеске депутат болғаны, қонатын жер таппай далада қалған кезінде пайдасы тигенін айтып Рекең күліп алды. Ақша мен бас киімнен айырылып шерменде күй кешіп тұрған сәтте, сол жердегі қонақ-ұйдің қызметшісі: «Сіз неге қиналып тұрсыз? Қазір осы жердің әкімдігіне звондап, депутат екеніңізді айтып, командировкаға келгеніңізді білдіресіз, көмектесуі керек» деп ой тастайды. Жергілікті биліктің телефоны берелді. Содан дұдамал оймен Рекен әкімдікке қонырау шалады, жағдайды түсіндіреді. Сөйтіп 5 минут ішінде жергілікті биліктің адамдары келіп, қонақүйден орын тауып беріп, құрмет көрсетіп, депутаттық мандатын көріп, кешірім сұрап, барлық жағдайын жасайды. Қарапайым ауылдық кеңестің депутатына барынша көңіл бөлгеніне әлі күнге дейін риза.

Жоғалған бас киім мен ақшаны орнына келтіріп, бұл жерде көп қалуға болмайтыннын ескертіп, жанына адам беріп, келген жұмысын тез орындап жібереді. Мұндай жағдай бұрын Хабаровскіде де болған. Бірақ онда жергілікті билікпен хабарласуды қазакшылыққа салып ұят санағанын жасырмады. Міне, депутаттық мандаттың өмірінде алғаш рет пайдасы тигенін көңілі маркая жеткізді.

Оның іскерлігі мен күш-жігерінің арқасында Сырдария ауданына құрылыс материалдары 1990-1996 жылдар аралығында Ресейден еркін тасылып, шопандардың шалғай қыстаудағы үйлері мен мал қоралары жаңарып, ісі алға өрледі.

Іскерлігі әкім етті

Іскерлігінің арқасында Рамазан Молдаш-ов 1996 жылы Тасбөгет кентінің әкімі болып тағайындалды. Түйткілі көбейіп кеткен кенттің мәселелерін шешу тек істің көзін білетін жанның қолынан ғана келетінін ескерген аудан әкімдігі таңдау жасады.

Ол кездері кентте 15 мыңға жуық тұрғын болатын. Бұған дейін талай істі еңсерген Рамазан Молдашов күрделі мәселе шешудегі өзінің іс-тәжірибесіне сүйенді. Неден бастау керетін құрылысшы болғаннан кейін өте жақсы білді. Алдымен ауызсу, аяқсу, жылу жүйелері мен жарық, қоше жарығы мен жолын біртіндеп ретке келтірді. Әлеуметтік мәселелердің шешімін тапты. Ол үш жыл Тасбөгет кенті әкімі қызметін абыроймен атқарып, 2009 жылы зейнетке шықты, 2012 жылдан бері кенттегі ардагерлер кеңесінің төрағасы, Қызылорда қаласының құрметті азаматы. Ардагерлердің әлеуметтік ахуалын, тұрмыс-тіршілігін қоғамнан тыс қалдырмай жүргізіп келеді. Сексеннің сенгіріне шықса да аттан түспей, «Аманова» ЖК-нің басқарып, кент тазалығын сақтауға күш салауда. Мерейлі күнінде Рамазан ағамызға зор денсаулық тілейміз. Елге деген қызметіңіз өрстейі, өркендей берсін дейміз!

Кенжалы ЕРІМБЕТОВ,
Қазақстанның құрметті журналисі

Құқықтарды ұжымдық басқару мәселесі

Авторлық және сабақтас құқықтарды қорғау – зияткерлік меншік саласындағы маңызды бағыттардың бірі. Қазір шығармашылық еңбектің нәтижелері музыка, әдебиет, бейне туындылар, орындаушылық және өзге де объектілер кеңінен пайдаланылатындықтан, құқық иелерінің мүддесін тиімді қорғау мәселесі өзекті болып отыр.

Осы ретте құқықтарды ұжым-дық басқару институты ерекше маңызға ие. Оның негізгі мақсаты – авторлар мен өзге де құқық иелерінің құқықтарын жеке жүзеге асыру қиын немесе мүмкін болмайтын жағдайларда олардың мүлдікті құқықтарын басқаруды қамтамасыз ету.

Құқықтарды ұжымдық басқару ұйымдары құқық иелерінің атынан олардың туындыларын пайдалануға байланысты рұқсат беру, сыйақы жинау және оны құқық иелеріне бөлу сияқты жұмыстарды жүзеге асырады. Бұл механизм әсіресе музыка, аудио-визуалды туындылар және орындаушылық қызмет саласында кең қолданылады.

Қазақстан Республикасының авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы заңнамасына сәйкес, құқықтарды ұжымдық басқару ерікті негізде жүзеге асырылады. Құқық иесі өзінше мүлдікті құқықтарын басқаруды тиісті ұйымға беру арқылы шығармашылығының заңды пайдаланылуын бақылауға және оған тиесілі сыйақы төленуіне мүмкіндік алады.

Мұндай ұйымдардың қызметіндегі маңызды мәселелердің бірі – жиналған сыйақының ашық әрі әділ бөлінуі. Құқық иелері сенімді болуы үшін ұйымдардың есептілігі, қаржылық ашықтығы, құқықтарды басқару тәртібі және жиналған қаражаттың болу қағидалары айқын болуы қажет.

Сонымен қатар құқықтарды ұжымдық басқару пайдаланушылар үшін де маңызды. Мысалы, қоғамдық орындарда музыкалық шығармаларды пайдалану кезінде әрбір автордан жеке-жеке рұқсат алу іс жүзінде күрделі болуы мүмкін. Ұжымдық басқару жүйесі осы процесті жеңілдетіп, пайдаланушыға заңнама талаптарын сақтай отырып, қажетті құ-

қықтарды рәсімдеуге мүмкіндік береді.

Алайда бұл салада құқық иелері мен пайдаланушылардың мүдделері арасында теңгерімді сақтау маңызды. Бір жағынан, автордың еңбегі лайықты бағаланып, оған тиісті сыйақы төленуі керек. Екінші жағынан, пайдаланушылар үшін құқықтарды алу рәсімі түсінікті, қолжетімді және ашық болуы тиіс.

Бүгінде цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы құқықтарды ұжымдық басқару жүйесіне жаңа міндеттер қойып отыр. Интернетте музыкалық және бейне контентінің кең таралуы, әлеуметтік желілер мен цифрлық платформаардың дамуы туындыларды пайдалануды бақылауды күрделендіруде. Сондықтан құқықтарды есепке алу, пайдалануды мониторингтеу және сыйақының әділ бөлу бағыттарында заманауи цифрлық шешімдерді енгізу қажеттілігі артып келеді.

Құқықтарды ұжымдық басқарудың тиімді жүйесі – автордың еңбегін қорғаудың, шығармашылықты ынталандырудың және зияткерлік меншікке құрметпен қарау мәдениетін қалыптастырудың маңызды тетігі. Сондықтан құқық иелері де, туындыларды пайдаланушылар да өз құқықтары мен міндеттерін білуі және қолданылатын заңнама талаптарын сақтауы қажет.

Зияткерлік меншік құқықтары қорғау – тек автордың мүддесін қорғау ғана емес, сонымен бірге шығармашылық индустрияның дамуына қолайлы құқықтық орта қалыптастырудың маңызды шарты.

Төлеген ҚАРАБАСОВ,
облыстық әділет департаменті әкімшілік бөлімінің басшысы

Хабарландыру

«Beineu-Bozoi-Shymkent 2 Ltd» жеке компаниясы «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісін салу» жобасы бойынша «Ықтимал әсерлер туралы есеп жобасына» қатысты қоршаған ортаға әсерді бағалау бойынша қоғамдық тыңдаулардың ашық жиналыс нысанында өткізілетінін хабарлайды.

Есер етуі мүмкін аумақ және қоғамдық тыңдаулар өткізілетін аумақ – Қызылорда облысы, Арал, Жанақорған, Шиелі, Жалағаш, Қармақшы, Қазалы, Сырдария аудандары және Қызылорда қаласы.

Өткізілетін күні мен орны:

19 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Қызылорда қ., Ы. Жақаев көшесі, №16 үй.

20 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Шиелі ауданы, Шиелі а.о., Шиелі а., Әбдіқаримов көш., 11 үй.

21 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Жанақорған ауданы, Жанақорған а.о., Жанақорған а., Иманов көш., 171 үй.

23 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Арал ауданы, Арал қ.а., Арал қ., Астана көш., 33 үй.

27 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, Майлыбас а.о., Ақсуат а., Амангелді көш., 21 үй.

28 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы а.о., Жосалы а., А. Иманов көш., 38 үй.

29 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Жалағаш ауданы, Жалағаш а.о., Жалағаш а., Өйтеке би көш., 12 үй.

30 қазан сағат 10:00-де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек а.о., Теренөзек а., Қонаев көш., 8 үй.

Учаскенің географиялық координаттары: 45°20'56.90» солтүстік ендік, 55°11'7.12» шығыс бойлық; 42°21'23.08» солтүстік ендік, 69°54'18.97» шығыс бойлық.

Есер ету аумағының географиялық координаттары: 45°20'56.90» солтүстік ендік, 55°11'7.12» шығыс бойлық; 42°21'23.08» солтүстік ендік, 69°54'18.97» шығыс бойлық.

Жобаланатын газ құбырының трассасы «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС қолданыстағы газ құбырының трассасына параллель орналасқан.

Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттармен, сондай-ақ қоғамдық тыңдаулар өткізілгеннен кейін жарияланған қоғамдық тыңдаулар хаттамасымен Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы ұлттық деректер банкі аппараттық жүйесінде <https://ndbecology.gov.kz/> және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсында: «Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» сайтында танысуға болады: <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/document/s/1?directions=3572&lang=kk>

2026 жылғы 19, 20 және 21 қазан күндері сағат 10:00-де өтетін бейнеконференциялайанс үшін ZOOM платформасына сілтеме:

<https://zoom.us/j/6561672932?pwd=Q3NCTUFNUEw0cno4WVhjS3J3enVoUT09>

Конференция идентификаторы: 6561672932

Қосылу коды: Sd365H

2026 жылғы 23, 27, 28, 29 және 30 қазан күндері сағат 10:00-де өтетін бейнеконференциялайанс үшін ZOOM платформасына сілтеме:

<https://us06web.zoom.us/j/5274203802?pwd=KBanSjt7JSdnALNKuUOe34CKayV5QW.1>

Конференция идентификаторы: 5274203802

Қосылу коды: Fd365H

Жоспарланып отырған қызметтің бастамашысы: Beineu-Bozoi-Shymkent 2 Ltd, тел.: 8-717-255-2344, BСН 240640901055, a.konisbekova@bbs2.kz

Хабарландыру

«Beineu-Bozoi-Shymkent 2 Ltd» жеке компаниясы ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулардың өткізілуі туралы хабарлайды. Қоғамдық тыңдаулардың тақырыбы: «Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбырының екінші желісін салу жобасына әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті болып табылады.

Есер етуі мүмкін аумақ және қоғамдық тыңдаулар өткізілетін аумақ – Қызылорда облысы, Арал, Жанақорған, Шиелі, Жалағаш, Қармақшы, Қазалы, Сырдария аудандары және Қызылорда қаласы.

Өткізілетін күні мен орны:

19 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Қызылорда қ., Ы. Жақаев көшесі, №16үй.

20 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Шиелі ауданы, Шиелі а.о., Шиелі а., Әбдіқаримов көш., 11 үй.

21 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Жанақорған ауданы, Жанақорған а.о., Жанақорған а., Иманов көш., 171 үй.

23 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Арал ауданы, Арал қ.а., Арал қ., Астана көш., 33 үй.

27 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Қазалы ауданы, Майлыбас а.о., Ақсуат а., Амангелді көш., 21 үй.

28 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Қармақшы ауданы, Жосалы а.о., Жосалы а., А. Иманов көш., 38 үй.

29 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Жалағаш ауданы, Жалағаш а.о., Жалағаш а., Өйтеке би көш., 12 үй.

30 қазан сағат 11:00-де Қызылорда облысы, Сырдария ауданы, Теренөзек а.о., Теренөзек а., Қонаев көш., 8 үй.

Учаскенің географиялық координаттары: 45°20'56.90» солтүстік ендік, 55°11'7.12» шығыс бойлық; 42°21'23.08» солтүстік ендік, 69°54'18.97» шығыс бойлық.

Есер ету аумағының географиялық координаттары: 45°20'56.90» солтүстік ендік, 55°11'7.12» шығыс бойлық; 42°21'23.08» солтүстік ендік, 69°54'18.97» шығыс бойлық.

Жобаланатын газ құбырының трассасы «Бейнеу-Шымкент газ құбыры» ЖШС қолданыстағы газ құбырының трассасына параллель орналасқан.

Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттармен, сондай-ақ қоғамдық тыңдаулар өткізілгеннен кейін жарияланған қоғамдық тыңдаулар хаттамасымен Қоршаған орта мен табиғи ресурстардың жай-күйі туралы ұлттық деректер банкі апараттық жүйесінде <https://ndbecology.gov.kz/> және жергілікті атқарушы органның ресми интернет-ресурсында: «Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы» сайтында танысуға болады: <https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda-tabigat/documents/1?direction=3572&lang=kk>

2026 жылғы 19, 20 және 21 қазан күндері сағат 11:00-де өтетін бейнеконференциялайанс үшін ZOOM платформасына сілтеме:

<https://zoom.us/j/6561672932?pwd=Q3NCTUFNUEw0cno4WVhjS3J3enVoUT09>

Конференция идентификаторы: 6561672932

Қосылу коды: Sd365H

2026 жылғы 23, 27, 28, 29 және 30 қазан күндері сағат 11:00-де өтетін бейнеконференциялайанс үшін ZOOM платформасына сілтеме:

<https://us06web.zoom.us/j/5274203802?pwd=KBanSjt7JSdnALNKuUOe34CKayV5QW.1>

Конференция идентификаторы: 5274203802

Қосылу коды: Fd365H

Жоспарланып отырған қызметтің бастамашысы: Beineu-Bozoi-Shymkent 2 Ltd, тел.: 8-717-255-23-44, BСН 240640901055, Астана қаласы, Есіл ауданы, Алияхан Бөкейхан көшесі, 12-үй, a.konisbekova@bbs2.kz

Астана қаласы, Есіл ауданы, Алияхан Бөкейхан көшесі, 12-үй, a.konisbekova@bbs2.kz

Ықтимал әсерлер туралы есепті әзірлеуші – «КАЗГИПРОНЕФТЕТРАНС» ИНЖИНИРИНГ КОМПАНИЯСЫ» ЖШС; БСН 040940003211; Алматы қ., Райымбек даңғылы, 160 А; Жунисбекова Е.Б., тел.: 8 (705) 666-44-42, Y.Zhunisbekova@kgn.kz

Көзделіп отырған қызмет, өткізілетін қоғамдық тыңдаулар туралы қосымша ақпаратты, сондай-ақ көзделіп отырған қызметке қатысты құжаттардың көшірмелерін Y.Zhunisbekova@kgn.kz электрондық поштасы және 8 (705) 666-44-42 телефон нөмірі арқылы алуға болады.

Жұртшылық пен мүдделі жұртшылық ықтимал әсерлер туралы есеп жобасына өз ескертулері мен ұсыныстарын жазбау нысанда (қағаз немесе электрондық тасымалдағыштарда) облыстың қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстағы жергілікті атқарушы органның электрондық поштасына және пошталық мекенжайына жібере алады.

ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті, пошталық мекенжайы: 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Мәңгілік Ел көш., 8, 14-кіреберіс, эл. мекенжайы: kerk@ecoege.gov.kz, тел.: 8 (7172) 74-08-55.

«Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы», пошталық мекенжайы: Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Сұлтан Бейбарыс көшесі, №1, электрондық пошта: prd@vmail.kz, a.koszhanova@vmail.kz, prd@korda.gov.kz, тел.: 8 (7242) 60-53-69.

Объявление

Частная компания «Beineu-Bozoi-Shymkent 2 Ltd» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Предметом общественных слушаний является Оценка воздействия на окружающую среду в отношении Проекта отчета о возможных воздействиях «Строительство второй нитки магистрального газопровода «Бейнеу-Бозой-Шымкент».

Территория, на которую может быть оказано воздействие и на территории которых будут проведены общественные слушания – Кызылординская область, Аральский, Жанакорганский, Шиелинский, Жалагашский, Кармакинский, Казалинский, Сырдаринский районы и город Кызылорда.

Дата и место проведения:

19 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. Ы. Жакаева, дом №16.

20 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Шиелинский район, Шиелинский с.о., с. Шиели, ул. Абдиқаримова, дом №11.

21 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Жанакорганский район, Жанакорганский с.о., с. Жанакорган, ул. Иманова, дом №171.

23 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Аральский район, Аральская г.а., г. Арал, ул. Астана, дом №33.

27 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Казалинский район, Майлибасский с.о., с. Ақсуат, ул. Амангелды, дом №21.

28 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Кармакинский район, Жосалинский с.о., с. Жосалы, ул. А. Иманова, дом №38.

29 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Жалагашский район, Жалагашский с.о., с. Жалагаш, ул. Айтеке би, дом №12.

Экологиялық құжаттарды әзірлеуші – «КАЗГИПРОНЕФТЕТРАНС» ИНЖИНИРИНГ КОМПАНИЯСЫ» ЖШС; БСН 040940003211; Алматы қ., Райымбек даңғылы, 160 А; Жунисбекова Е.Б., тел.: 8 (705) 666-44-42, Y.Zhunisbekova@kgn.kz

Көзделіп отырған қызмет, өткізілетін қоғамдық тыңдаулар туралы қосымша ақпаратты, сондай-ақ көзделіп отырған қызметке қатысты құжаттардың көшірмелерін Y.Zhunisbekova@kgn.kz электрондық поштасы және 8 (705) 666-44-42 телефон нөмірі арқылы алуға болады.

Жұртшылық пен мүдделі жұртшылық әсер етуге экологиялық рұқсат алу үшін құжаттар пакеті бойынша өз ескертулері мен ұсыныстарын жазбау нысанда (қағаз немесе электрондық тасымалдағыштарда) облыстың қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органның және облыстағы жергілікті атқарушы органның электрондық поштасына және пошталық мекенжайына жібере алады.

ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті, пошталық мекенжайы: 010000, Астана қ., Есіл ауданы, Мәңгілік Ел көш., 8, 14-кіреберіс, эл. мекенжайы: kerk@ecoege.gov.kz, тел.: 8 (7172) 74-08-55.

«Қызылорда облысының табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы», пошталық мекенжайы: Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, Сұлтан Бейбарыс көшесі, №1, электрондық пошта: prd@vmail.kz, a.koszhanova@vmail.kz, prd@korda.gov.kz, тел.: 8 (7242) 60-53-69.

Объявление

Частная компания «Beineu-Bozoi-Shymkent 2 Ltd» уведомляет о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания. Предметом общественных слушаний является Пакет документов для получения экологического разрешения на воздействие к Проекту «Строительство второй ниткимагистральногогазопровода «Бейнеу-Бозой-Шымкент».

Территория, на которую может быть оказано воздействие и на территории которых будут проведены общественные слушания – Кызылординская область, Аральский, Жанакорганский, Шиелинский, Жалагашский, Кармакинский, Казалинский, Сырдаринский районы и город Кызылорда.

Дата и место проведения:

19 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, г. Кызылорда, ул. Ы. Жакаева, дом №16.

20 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, Шиелинский район, Шиелинский с.о., с. Шиели, ул. Абдиқаримова, дом №11.

21 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, Жанакорганский район, Жанакорганский с.о., с. Жанакорган, ул. Иманова, дом №171.

23 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, Аральский район, Аральская г.а., г. Арал, ул. Астана, дом №33.

27 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, Казалинский район, Майлибасский с.о., с. Ақсуат, ул. Амангелды, дом №21.

28 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, Кармакинский район, Жосалинский с.о., с. Жосалы, ул. А. Иманова, дом №38.

29 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, Жалагашский район, Жалагашский с.о., с. Жалагаш, ул. Айтеке би, дом №12.

30 октября в 11:00 часов по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, Теренөзекский с.о., с. Теренөзек, ул. Қунаева, дом №8.

30 октября в 10:00 часов по адресу: Кызылординская область, Сырдаринский район, Теренөзекский с.о., с. Теренөзек, ул. Қунаева, дом №8.

Географические координаты участка 45°20'56.90» СШ, 55°11'7.12» ВД; 42°21'23.08» СШ, 69°54'18.97» ВД.

Географические координаты территории воздействия 45°20'56.90» СШ, 55°11'7.12» ВД; 42°21'23.08» СШ, 69°54'18.97» ВД.

Проектируемая трасса газопровода расположена параллельно трассе существующего газопровода ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент».

Ознакомится с документами, выносимыми на общественные слушания, а после проведения общественных слушаний – с опубликованным протоколом общественных слушаний можно в информационной системе – Национальном банке данных о состоянии окружающей среды и природных ресурсов по ссылке: <https://ndbecology.gov.kz/> и на официальном интернет-ресурсе местного исполнительного органа области: КГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылординской области» https://www.gov.kz/memleket/entities/kyzylorda_tabigat/documents/1?directions=3572&lang=ru

Ссылка на платформу ZOOM для подключения к онлайн видеоконференции по общественным слушаниям которые пройдут 19, 20 и 21 октября 2026 года в 10:00 часов: <https://zoom.us/j/6561672932?pwd=Q3NCTUFNUEw0cno4WVhjS3J3enVoUT09>

Идентификатор конференции: 6561672932

Код доступа: Sd365H

Ссылка на платформу ZOOM для подключения к онлайн видеоконференции по общественным слушаниям которые пройдут 23, 27, 28, 29 и 30 октября 2026 года в 10:00 часов: <https://us06web.zoom.us/j/5274203802?pwd=KBanSjt7JSdnALNKuUOe34CKayV5QW.1>

Идентификатор конференции: 5274203802

Код доступа: Fd365H

Инициатор намечаемой деятельности: Beineu-Bozoi-Shymkent 2 Ltd, тел.: 8-717-255-2344, БИН 240640901055, г. Астана, район Есиль, улица Алияхан Бокейхан, 12 a.konisbekova@bbs2.kz.

Составитель отчета о возможных воздействиях – ТОО «ИНЖИНИРИНГОВАЯ КОМПАНИЯ «КАЗГИПРОНЕФТЕТРАНС»; БИН 040940003211; г. Алматы, пр. Райымбека, 160 А; Жунисбекова Е.Б., тел.: 8 (705) 666-44-42, Y.Zhunisbekova@kgn.kz

Дополнительную информацию о намечаемой деятельности, проведении общественных слушаний, а также запроса копий документов, относящихся к намечаемой деятельности, можно получить по электронному адресу Y.Zhunisbekova@kgn.kz и номеру телефона: 8 (705) 666-44-42.

Общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения к проекту отчета о возможных воздействиях в письменной форме (на бумажных или электронных носителях) на электронный адрес и почтовый адрес уполномоченного органа в области охраны окружающей среды и местного исполнительного органа области:

- Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов РК, почтовый адрес: 010000, г. Астана, Есильский район, ул. Мәңгілік Ел, 8, 14-й подъезд, эл. адрес: kerk@ecoege.gov.kz, тел.: 8 (7172) 74-08-55.

- КГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Кызылордин